

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416201134
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6416201134.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan v o veci starostlivosti súdu o mal. W. J., R.. X.X.XXXX, bytom ako rodičia, t.č. v starostlivosti Z-Návrat Centrum, n.o., Nová cesta 385, Bobrov, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa matky: Q. Š., R.. X.X.XXXX, D. J., Ž. R. H. O. V.: W. J., R.. XX.X.XXXX, D. J., Ž. R. H., za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd o d n í m a mal. W. J., R.. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti rodičov a n a r i a ě u j e mu pobyt v zariadení s resocializačným programom pre drogovu závislých a inak závislých Z - Návrat Centre n. o., 029 42 Bobrov, Nová cesta 385.

Kolíznym opatrovníkom je p o v i n n ý v pravidelných intervaloch každé tri mesiace podávať súdu správy o plnení účelu výchovného opatrenia.

Žiadny z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „ÚPSVaR“) podaným návrhom zo dňa 9.2.2016 žiadal súd o uloženie výchovného opatrenia nad maloletým a zároveň o nariadenie predbežného opatrenia. V návrhu uviedol, že mal. W. je vedený v starostlivosti sociálneho kurátora ÚPSVaR od 21.9.2011 ako dieťa s problémovými prejavmi správania sa v rodinnom, školskom prostredí i prostredí rovesníckej partie, resp. na verejnosti v dôsledku spáchania protiprávnej činnosti (avšak vzhľadom na jeho vek nemohli byť priestupky prejednávané), neskorých príchodov domov, túlania sa, zanedbávania povinnej školskej dochádzky v značnom rozsahu, zdržiavania sa v nevhodnej rovesníckej partii, túlania sa a užívania návykových látok (fetuje toluén). Rodičia výchovu mal. nezvládajú, sami žiadajú o jeho umiestnenie v ústavnom zariadení. Opakované užívanie návykových látok má negatívny dopad na zdravotný stav maloletého, nedokáže plnohodnotne fungovať v rodinnom, školskom prostredí ani na verejnosti. Rodinné prostredie je málo podnetné, jeho emocionálne potreby nie sú dostatočne saturované. Maloletý bol v období od 1.4.2015 do 29.10.2015 umiestnený v Detskom domove „Maurícus“ Kremnica. Súd uložil maloletému výchovné opatrenie v podobe dohľadu nad výchovou mal., ako aj povinnosť dieťaťa i rodičov podrobovať sa odbornému psychologickému poradenstvu. Po návrate z detského domova do domáceho prostredia sa opäť prejavilo problémové správanie a rodičia výchovu, napriek intervencii pedopsychiatra, sociálnych pracovníkov a psychologičky, nezvládali. Hoci mal pobyt v internátnom režime Špeciálnej základnej školy internátnej v Kremnici, zotrval tam iba pár dní. Vyhybal sa plneniu povinnej školskej dochádzky, túlal sa po meste Žiar nad Hronom, vrátil sa k užívaniu návykových látok. Od 5.1.2016 bol mal. W. hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Kremnica pre fetovanie toluénu. Umiestnenie mal. W. v resocializačnom stredisku odporučila aj psychiatricka MUDr. F.Á..

Rodičia sa napriek riadnemu predvolaniu nezúčastnili pojednávania, k návrhu sa nevyjadrili, súd pokračoval v konaní aj napriek ich nečinnosti, postupoval podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p., vec prejednal v ich neprítomnosti, prihladol pri rozhodovaní na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Prokurátor okresnej prokuratúry súhlasil s podaným návrhom, vzhľadom k správaniu maloletého a postoj rodičov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a listinnými dôkazmi, a výsluchom kolízneho opatrovníka a zistil nasledovný skutkový stav veci :

Vo veci bolo vydané predbežné opatrenie č.k. 22P-14-2016-12 zo dňa 10.2.2016 na základe ktorého bol mal. W. umiestnený v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých Z-Návrat Centre, n.o., Nová cesta 385, Bobrov.

Na pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že dňa 12.02.2016 bol mal. umiestnený do Resocializačného centra Z - Návrat, n.o. v Bobrove. Osobne bol dňa 04.04.2016 mal. v tomto zariadení navštíviť, kde hovoril aj s riaditeľom tohto zariadenia, aj priamo s mal. W.. Podľa riaditeľa sa maloletý adaptoval bez problémov. Bol umiestnený účelne, potrebuje zodpovedný režim, ktorý mu rodina nedokázala zabezpečiť. Dĺžku pobytu nešpecifikoval, vyjadril sa však, že dĺžka umiestnenia v trvaní jedného roka pravdepodobne nebude postačovať vzhľadom na predchádzajúce správanie a zlyhávajúce mal. po návrate do domáceho prostredia. Mal. W. sa vyjadril, že sa má v zariadení dobre, je si vedomý toho, že tam bude až do svojich 18. rokov. Teraz neužíva žiadne psychiatrické lieky, podľa vyjadrenia lekárky mal. ľahko skĺzne do predchádzajúceho správania. Kolízny opatrovník bol rodinu dieťaťa navštíviť pred viac ako týždňom, rodičia zlyhávajú pri výchove nielen mal. W., ale aj ostatných súrodencov a to sestry mal. W., S., ktorá sama potvrdila, že rodičia sa bijú, hádajú a požívajú alkoholické nápoje. Toto potvrdila aj učiteľka mal. S.. Rodičia tieto skutočnosti nepotvrdili. Kolízny opatrovník zhodnotil prostredie v rodine ako dlhodobu nestabilnú, rodičia síce spolupracujú s psychologičkou ÚPSVaR p. Bירוšovou, ale táto spolupráca nemá pozitívny vplyv na rodinu. Mal. W. má problémové správanie, ktoré je podmienené nestabilným rodinným zázemím. Maloletý má pozitívny vzťah k svojim plnoletým sestrám, u ktorých pred umiestnením do resocializačného zariadenia aj býval, a to J. Š. O. W. J., ale obidve sestry sa vyjadrili, že problémové správanie mal. W. nezvládnu. Doposiaľ bol mal. Romeo umiestnený 4 krát v zariadeniach, kde stále po návrate do domáceho prostredia jeho správanie zlyhalo. K zlepšeniu správania nedošlo, pred umiestnením do zariadenia bol hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici v Kremnici a to dňa 05.01.2016. V zariadení Z návrat Centrum je o mal. riadne postarané, taktiež rodičia žiadali, aby bol mal. v tomto centre umiestnený až do dosiahnutia plnoletosti. Umiestnenie dieťaťa do resocializačného zariadenia je v jeho najlepšom záujme. Kolízny opatrovník uviedol, že po vypočutí riaditeľa a po zistení ďalších okolností v súvislosti so správaním dieťaťa je ťažko predvídať koniec resocializácie, preto navrhol, aby toto výchovné opatrenie bolo nariadené bez časového obmedzenia s tým, že ako kolízny opatrovník bude pravidelne podávať správy o maloletom W. a o pomeroch v rodine.

Podľa vyjadrenie ÚPSVaR referát poradensko - psychologických služieb zo dňa 11.2.2016, rodičia mal. W. mali dohodnuté stretnutie za účelom odborného poradenstva, pričom na termín konzultácie dňa 18.12.2015 sa dostavili iba rodičia mal. W. a uviedli, že syn nebol celú noc doma, prišiel ráno špinavý, nafetovaný, nevnímal ich a bolo mu zle. Boli by radšej keby šiel do ústavu, aby bol pod dozorom, nechcú ísť do basy. Poradenský proces z tohto dôvodu nebolo možné realizovať.

ÚPSVaR dňa 15.2.2016 oznámil, že dňa 12.2.2016 bol maloletý umiestnený v zariadení Z-Návrat Centre, n.o., Nová cesta 385, Bobrov.

Z-Návrat Centre, n.o., Nová cesta 385, Bobrov, dňa 9.5.2016 oznámilo súdu, že maloletý sa zapája do redukčných a stimulačných socioterapeutických a psychoterapeutických aktivít. Otec a matka zatiaľ nespupracujú na resocializačnom programe a o výsledkoch programu sa pravidelne neinformujú. Záverom bolo konštatované, že u mal. W. vzhľadom na súčasný psychický stav, je potrebná dlhodobá terapeutická a post-terapeutická starostlivosť.

Podľa § 37 ods. 1 - 3 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

Podľa § 37 ods. 7, 8 ZoR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že výchovné problémy s maloletým spočívajú v jeho problémovom správaní, či už v škole, v domácnosti, alebo na verejnosti a sú dlhodobého charakteru. Rodičia nemajú pozitívny vplyv na maloletého, jeho správanie nevládajú a súhlasia s umiestnením dieťaťa do zariadenia, ktoré pomôže vyriešiť problémové správanie maloletého. Z dôvodu výchovných problémov nad maloletým okresný súd Žiar nad Hronom uložil výchovné opatrenie miernejšieho charakteru - dohľad na výchovu mal. a uložil povinnosť maloletému a rodičom podrobovať sa

odbornému psychologickému poradenstvu (rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 10P/31/2015-24 zo dňa 29.9.2015). Následne sa však maloletý opäť vrátil k užívaniu návykových látok (fetovaniu toluénu a fajčeniu cigariet), k túlaniu sa a neskorým príchodom domov. Zanedbával povinnú školskú dochádzku a od 5.1.2016 bol hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Kremnica. Napriek pomoci zo strany ÚPSVaR, lekárov a polície sa nepodarilo problémy v správaní maloletého vyriešiť, zlyhalo rodinné prostredie, preto mal súd za to, že sú splnené podmienky v zmysle § 37 ods. 3 písm. c/ ZoR pre odňatie maloletého z osobnej starostlivosti rodičov a nariadenie prísnejšieho výchovného opatrenia nad maloletým a preto návrhu vyhovel. Súd má za to, že nariadenie prísnejšieho výchovného opatrenia je aj v najlepšom záujme maloletého, pretože práve umiestnením v režimovom zariadení, má maloletý možnosť získať sociálne zručnosti, zodpovednosť a je predpoklad odstránenia jeho výchovných problémov a najmä jeho závislosti na návykových látkach.

Účelnosť tohto nariadeného výchovného opatrenia nad maloletým súd bude pravidelne sledovať a hodnotiť v spolupráci s kolíznym opatrovníkom a zariadením Z-Návrat Centre, n.o., Nová cesta 385, Bobrov, kde je maloletý umiestnený.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Rozsah a dôvody odvolania možno rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.